

النص الجلى فى تحريم
إيذاء وسب على

અન્નસુલ જાલી ફી
તરહીમિ ઇઝાઘ
વ સબ્બિન ખુલી

અમીરુલ મો'મિનીન ﷺ કો ઇઝા પહુંચાને ઓર
બુરા ભલા કહને સે મુતા'લ્લિક અહાદીસે નબવી
ﷺ

મુસ્તબ
ખુસરો ફાસિમ

ગુજરાતી લિપિયાંતર
ડૉ.શહેઝાદહુસૈન ફાઝી

النص الجلى فى تحريم

إيذاء وسب على

અબ્નસુલ જલી ફી તહરીમિ
ઈઝાઅ વ સબ્બિન અલી

અમીરુલ મો'મિનીન عليه السلام કો ઈઝા પહુંચાને ઓર બુરા
ભલા કહને સે મુતા'લિક અહાદીષ-એ-નબવી صلى الله عليه وآله وسلم

:: મુરતબ ::

ખુસરો ફાસિમ

:: ગુજરાતી લિપિયાંતર ::

ડૉ. શહેઝાદહુસૈન ફાઝી

નામ	:	અબ્નસુલ જલી ફી તહરીમી ઈમ્માઇ વ સબ્બિન અલી ﷺ
મુસ્તબ	:	ખુસરો ફાસિમ આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી, અલીગઢ. ઉત્તરપ્રદેશ, ભારત.
મુતરજિમ (ગુજરાતી)	:	ડૉ. શહેઝાદહુસૈન ફાઝી ફાઉન્ડર એન્ડ ચેરમેન ઈમામ જા'ફર સાદીફ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નાત), મોડાસા, અરવલ્લી, ગુજરાત, ભારત
સન-એ-ઈશાઅત	:	2018
કમ્પોસિંગ એન્ડ પ્રિન્ટિંગ	:	ઈમામ જા'ફર સાદીફ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નાત), મોડાસા, અરવલ્લી (ગુજરાત)
મિલને કા પતા		
ઈમામ જા'ફર સાદીફ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નાત) મોડાસા, અરવલ્લી, ગુજરાત, ભારત		
Mo. 8511021786		

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

અર્ઝ-એ-નાશિર

અમીરુલ મો'મિનીન અલી ઇબ્ને અબી તાલીબ عليه السلام આયાતે મુબાહિલા કી રૂં સે “નફ્સે રસૂલ عليه السلام” હૈ. ઇસલિયે બહુત સે કામ વહ હૈ જો અગર આપ عليه السلام કે સાથ કિયે ગયે તો ગોયા જૈસે રસૂલ عليه السلام કે સાથ કિયે ગયે, જૈસે આપ عليه السلام સે મુહબ્બત રસૂલલ્લાહ عليه السلام સે મુહબ્બત હૈ, આપ عليه السلام સે અદાવત રસૂલલ્લાહ عليه السلام સે અદાવત હૈ. આપ عليه السلام સે જંગ ગોયા રસૂલલ્લાહ عليه السلام સે જંગ હૈ.

યહી મૂઆમિલા અમીરુલ મો'મિનીન عليه السلام કી ઈઝા રસાની ઓર નઉજુબિલ્લાહ આપ પર સબ્બ-ઓ-શતમ કા હૈ. હર વોહ ચીઝ જિસસે આપકો ઈઝા હોગી વોહ બાઈસે ઈઝા રસૂલ عليه السلام હોગી. ઇસ ઝૈલમેં એક ખાસ નુકતે કી તરફ ઈશારા કર દૂં જો હઝરાત ભી અમીરુલ મો'મિનીન عليه السلام કે વાલિદ હઝરત અબૂ તાલીબ કી શાનમેં ગુસ્તાખી કરતે હૈં વે યેહ ઝરૂર ધ્યાન રખેં કિ યેહ અમલ બાઈસે ઈઝા અમીરુલ મો'મિનીન عليه السلام હૈ ક્યોંકિ કોઈ બેટા એસા નહીં હોગા જિસે અપને બાપ કી તનકીસ સે ઈઝા ન હો. ઇસ મુખ્તસર રિસાલેમેં હમને ઇસ મૌજૂઅસે મુતા'લ્લિક અહાદીષ કો જમા કર દિયા હૈ.

અલ્લાહ عليه السلام હમ સબકો રસૂલલ્લાહ عليه السلام ઓર આપકે અહ્લે બૈત અતહાર عليه السلام કી સચ્ચી મુહબ્બત અતા ફરમાયે. (આમીન)

તાલીબે શફાઅતે રસૂલ عليه السلام

ખુસરો કાસિમ

આસિસ્ટેન્ટ પ્રોફેસર,

મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ,

અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી, અલીગઢ.

અનુવાદક કા નિવેદન

અલ્લાહ ﷻ! કે નામ સે શુરુ કિ જો બડા મહરબાન બખ્શનેવાલા હૈ, નહીં હૈ કોઈ મા'બૂદ સિવાય અલ્લાહ ﷻ! કે ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ ﷻ! કે રસૂલ હૈ. અલ્લાહ ﷻ! કા શુક્રગુઝાર હું કિ ઉસ ને મુજ સે 'અન્નસુલ જલી ફી તહરીમિ ઈઝાઘ વ સન્બિન અલી ﷺ' કિતાબ કા ગુજરાતી લિપિયાંતર કરને કા કામ લિયા.

આજ હમારી આંખોં કે સામને એક એસા ઝમાના ગુઝર રહા હૈ કિ જિસમેં નાસબીયત ઔર ખારજિયત ઉરુઝ પકડ રહી હૈ, બુરૂઝે મૌલા અલી ﷺ કો કુછ ફિરકા પરસ્ત લોગોંને ખુદ કે મસ્લક કા અહમ હિસ્સા બના દિયા હૈ. એસે હાલાત મેં અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી કે Mechanical Engineering Department કે Assistant Professor હમરત ખુસરો ફાસિમ સાહબને જિમ્મા ઉઠાયા હૈ કિ એસે નાસબી, ખારજી હમલો કા કિતાબી શકલો મેં જવાબ દિયા જાએ. મસ્લકે અહલે સુન્નતમેં મુહબ્બત-એ-અહલે બૈત ﷺ ઔર મુહબ્બત-એ-અલી ﷺ યે શીયત નહિ હૈ, યે રાફઝીયત નહિ હૈ, બલકિ યે તો અહલે સુન્નત કા 1400 સાલ સે ચલા આ રહા મઝબૂત અકીદા હૈ, દીન કા મઝબૂત સુતૂન હૈ. પ્રોફેસર ખુસરો ફાસિમ સાહબને અપની કિતાબોં મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ અહલે સુન્નત કી કિતાબો કે હવાલ પેશ કિયે જો મસ્લકે અહલે સુન્નત કે 1400 સાલ કે મુફસ્સિરીન, મુહદિસીન, મુઅર્રિખીન, મુહકિક્કીન કા ઈકઠ્ઠા કિયા હુઆ સરમાયા હૈ. 1400 સાલ કે ઈસ સમન્દર કો એક જગહ પર ઈકઠ્ઠા કરને કા કામ પ્રોફેસર ખુસરો ફાસિમ સાહબને કિયા હૈ. પ્રોફેસર સાહબને ખુદ કો અહલે સુન્નત કહલાને વાલે અહલ-એ-હદીસ ઔર અહલ-એ-દેવબંદ મસ્લક કે ઉલ્મા વ મુહદિસીન કી કિતાબો કે હવાલે ભી પેશ કિયે હૈ જૈસે કિ-અલ્લામા નાસિરુદ્દીન અલબાની. પ્રોફેસર ખુસરો ફાસિમ સાહબ કો હદીસ બયાન કરને કી સનદ ભી હાસિલ હૈ, જો ઈમામ અલી રઝા ﷺ સે મિલતી હૈ. જિસે ઈસ ગુલામને અપની આંખો સે દેખી હૈ. અલ્લાહ ﷻ! ઉનકે ઈસ કામ કા બદલા અતા ફરમાયે ઔર બરોઝે કયામત ઉનકો ઉનકી નસલોંકો ખાતમુન્નબી રસૂલલ્લાહ ﷺ કે હાથો જામ-એ-કૌસર નસીબ ફરમાયે. આમીન...

ઈસ બીચ પ્રોફેસર ખુસરો ફાસિમ સાહબ સે મેરી મુલાકાત ઔર ઉનકી કિતાબો કા હિન્દી, ગુજરાતી ઝબાન મેં તરજુમા કે કામ મેં હોંસલા અફઝાઈ કરનેવાલે 'ખતીબ-એ-એહલે બૈત મુફતી શફીક હનફી કાદરી સાહબ (મુબબઈ)' કા તહે દિલ સે શુક્રગુઝાર હું ઔર જબ ભી કિતાબ મેં કિસી અરબી યા ઉર્દૂ અલ્ફાઝ કે હિન્દી-ગુજરાતી મા'ના મેં Confuse હુઆ હું તબ-તબ મેરી મદદ પર હંમેશા આમદા રહને વાલે 'દીવાન મોહસીનશાહ (સાંસરોદ, ગુજરાત)' કા ભી શુક્રગુઝાર હું.

અલ્લાહ ﷻ! સે દુઆ હૈ મેરી ઈસ હકીર સી ફાવિશ ફબૂલ ફરમાયે ઔર મુઝે રસૂલલ્લાહ ﷺ વ અહલ-એ-બૈત ﷺ કી શફાઅત નસીબ ફરમાએ !

ડૉ. શહેઝાદહુસૈન યાસીનમીયાં ફાઝી

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ہدیہ : 1

۱۔ کنت جالساً فی المسجد مع رجلین ، فتذاکرنا علیاً
فتناولنا منه ، فأقبل رسول اللہ ﷺ مغضباً یعرف فی وجہہ
الغضب ، فقلت: أعود بالله من غضب رسول اللہ ﷺ ، قال ﷺ:
مالکم ولی ، من آذی علیاً فقد آذانی ، یقولہا ثلاث مرات .

راوی: مصعب بن سعد - محدث: بوصیری - مصدر:

الخیرة المہرة صفحہ یارقم ۷/ ۲۰۱

میں دو شہسوں کے ساتھ مسجد میں بیٹھا ہوا تھا، حضرت ابی علیؓ کا تذکرہ
ہوا، تو ہم نے ان کی شان میں کوئی نام نہاد سبب بات کھ دی، رسول اللہ ﷺ گور سے
کی حالت میں تشریف لائے، گور سے آپ کے چہرے پر نمازوں کا، میں نے کہا: “میں
رسول اللہ ﷺ کے گور سے اللہ ﷻ کی پناہ چاہتا ہوں۔“، آپ ﷺ نے
فرمایا: “تو مجھ سے کیا تاملو، جس نے ابی علیؓ کو ہراس دیا اس نے مجھے
ہراس دیا،“ یہ بات آپ ﷺ نے تین مرتبہ کہی۔ (راوی: مسابیح بن سعد
ﷺ، ہدیہ: بوسیری، مصدر: (Source): ابوبکر بن عبد اللہ بن عمر 7/201)

ہدیہ : 2

۲۔ کنت جالساً فی المسجد أنا و رجلین معی ، فتذاکرنا علیاً
فتناولنا منه ، فأقبل رسول اللہ ﷺ غضبان ، یعرف فی وجہہ
الغضب ، فتعوذت بالله من غضبه ، فقال ﷺ: مالکم ولی ، من
آذی علیاً فقد آذانی۔

راوی: سعد بن ابی وقاص - محدث: ہیثمی - مصدر:

مجمع الزوائد۔ ۹/۱۳۲۔

مैं दो शप्सों के साथ मस्जिदमें बैठा हुआ था, डजरत अली عليه السلام का तजिकरा हुआ, तो हमने उनकी शानमें कोई नामुनासिब बात कर दी, रसूलल्लाह ﷺ गुस्से की छालतमें तशरीफ लाये, गुस्सा आपके चेहरे पर नुमायां था, मैंने कहा, “मैं रसूलल्लाह ﷺ के ग़ज़ब से अल्लाह ﷻ की पनाह याहता हूँ. आप ﷺ ने फरमाया : “तुम्हारा मुँहसे क्या तआल्लुक, जिसने अली عليه السلام को छोड़ा दी उसने मुझे छोड़ा दी.” (रावी : साद बिन अबी वक्कास رضي الله عنه, मुहदीथ : एमाम हैसमी رحمته الله, मसदर (Source) : मजमा उल जवाहिर सफ़ा-८/१३२)

हदीथ : 3

۳- خرجت مع عليّ إلى اليمن فجفاني في سفرى ذلك ، حتى وجدت في نفسي عليه ، فلما قدمت المدينة أظهرت شكايته في المسجد ، حتى سمع بذلك رسول الله ﷺ ، فدخلت المسجد ذات غدلة ، ورسول الله ﷺ جالس في ناس من أصحابه ، فلما رأيته أبدي لي يقول : حدد إلى النظر ، حتى إذا جلست قال : يا عمرو ! والله ، لقد آذيتني . قلت : أعوذ بالله من أذاك يا رسول الله . قال : بلى ، من آذى علياً فقد آذاني .

रावी : عمرو بن शاس اسلمی محدث : هیثمی مصدر :

مجمع الزوائد . صفحہ : ۱۳۲ / ۹

مैं डजरत अली عليه السلام के साथ यमन गया, मेरे इस सफ़रमें उन्होंने मेरे साथ कुछ जफ़ा की, जब मैं मदीना आया तो मैंने मस्जिदमें अपनी शिकायत का छोडार किया, रसूलल्लाह ﷺ ने उसे सुन लिया, ओक दिन जब मैं मस्जिदमें दाख़िल हुआ तो रसूलल्लाह ﷺ अपने कुछ सहाबा के साथ बैठे हुए थे, आपने मुझे घूरकर देखा, जब मैं बैठ गया तो आप ﷺ ने फरमाया : “अय उमरो ! अल्लाह ﷻ की कसम ! तुमने मुझे छोड़ा दी,” मैंने कहा : “अय अल्लाह ﷻ के रसूल ﷺ ! आपकी छोड़ा से मैं अल्लाह ﷻ की पनाह याहता हूँ.” आप ﷺ ने फरमाया : “क्यूँ नहि, जिसने अली عليه السلام को छोड़ा दी, उसने मुझे छोड़ा दी.” (रावी : उमरो बिन शास असलमी رضي الله عنه, मुहदीथ : एमाम हैसमी رحمته الله, मसदर (Source) : मजमा उल जवाहिर सफ़ा-9/132)

ہدیہ : 4

۴۔ خُرجت مع علیّ إلى الیمن فجفانی فی سفری ذلک ، حتی وجدت فی نفسی ، فلما قدمت المدينة أظهرت شکایتہ فی المسجد ، حتی سمع بذلك رسول اللہ ﷺ ، فدخلت المسجد ذات غداة ، ورسول اللہ ﷺ جالس فی ناس من أصحابہ ، فقال: یا عمرو! واللہ ، قد آذیتنی ، قلت: أعوذ باللہ من أذاك یا رسول اللہ ، قال: بلی ، من آذی علیاً فقد آذانی ۔
راوی: عمرو بن شاس اسلمی محدث: شوکانی مصدر: در السحابہ صفحہ: ۱۶۴

میں دھرت اہلی ﷺ کے ساتھ یمن گیا، میرے اس سفر میں انہوں نے میرے ساتھ کچھ جگہ کی، میں دھل میں ان پر گوسا ہوا، جب میں مدینا آیا تو میں مسجد میں اپنی شکایت کا اظہار کیا، رسول اللہ ﷺ نے اسے سنا لیا، ایک دن جب میں مسجد میں داخل ہوا تو رسول اللہ ﷺ اپنے کچھ صحابہ کے ساتھ بیٹے ہوئے تھے، آپ ﷺ نے فرمایا: “اے عمرو! اللہ کی قسم! تو نے مجھے آذا دی،” میں نے کہا: “اے رسول اللہ ﷺ! آپ کی آذا سے میں اللہ کی پناہ لیتا ہوں، آپ نے فرمایا: کچھ نہیں، جس نے اہلی ﷺ کو آذا دی، اس نے مجھے آذا دی۔” (راوی: عمرو بن شاس اسلمی، محدث: شوکانی، در السحابہ صفحہ: ۱۶۴)

ہدیہ : 5

۵۔ کنت جالساً فی المسجد أنا ومعی رجلان ، فنلنا من علی ، فأقبل رسول اللہ ﷺ غضبان ، یعرف فی وجہہ الغضب ، فتعوذنا باللہ من غضبه ، فقال: مالکم ومالی ، من آذی علیاً فقد آذانی ۔
راوی: سعد ابن ابی وقاص محدث: شوکانی مصدر: در السحابہ صفحہ: ۱۶۵

میں دو شپسوں کے ساتھ مسجد میں بٹھا ہوا تھا، حضرت اہلیؑ کا تذکرہ ہوا، تو ہم نے ان کی شان میں کوئی نام نہاد بات نہ کی، رسول اللہ ﷺ سے کہی کہ وہ تشریف لائے، رسول آپ کے چہرے پر نماز تھا، ہم نے رسول اللہ ﷺ کے گلاب سے اٹھا کر اہلیؑ کی پناہ لیا، آپ ﷺ نے فرمایا : “تو میرا میرے کیا تھوڑا، جس نے اہلیؑ کو دیا، اس نے میرے دیا۔” (راوی : اسد دہلوی نے ابی بکرؓ، محدث : ابی بکرؓ، مصدر (Source) : دہلوی، صفحہ ۱۶۵)

ہدیہ : 6

۶۔ قال لی رسول اللہ ﷺ: قد آذیتنی، قلت: یا رسول اللہ! ما أحب أن أؤذیک، قال: من آذی علیاً فقد آذانی۔
راوی: عمرو بن شاس
محدث: ابن حبان
مصدر: صحیح ابن حبان رقم: ۶۹۲۳

میرے رسول اللہ ﷺ نے فرمایا : “تو میرے دیا۔” میں نے کہا : “اے رسول اللہ ﷺ! میں آپ کو دینا پسند نہ کرتا۔” آپ ﷺ نے فرمایا : “جس نے اہلیؑ کو دیا، اس نے میرے دیا۔” (راوی : عمرو بن شاسؓ، محدث : ابن حبانؓ، مصدر (Source) : ابن حبانؓ-ابو حبانؓ صفحہ ۶۹۲۳)

ہدیہ : 7

۷۔ من آذی علیاً فقد آذانی۔
جس نے علیؑ کو دیا، اس نے مجھے دیا۔
راوی: عمر بن خطابؓ
محدث: محمد بن اسد
مصدر: النافع العطرۃ صفحہ ۳۴۳

“جيسنے اہلی ﷺ کو ہذا دی ۛسنے ۛوے ہذا دی۔” (راوی : ۛمر بن ۛتائب ﷺ، ۛوہدیہ : ۛوہممہ ۛرۛوہا ۛاہی ﷺ، ۛسہر (Source) : ۛلنہاؤہ ۛل ۛترہ، سہا یا رکم : 343)

ہدیہ : 8

ۛ۔ ۛن آہی علیاً فقہ آہانی۔
جس نے علی کو ایہ اہدی، اس نے مجھے ایہ اہدی۔
راوی: عمرو بن شاس اور جابر بن عبد اللہ
محدث: البانی مصدر: صحیح الجامع رقم: ۛۛۛۛ

“جيسنے اہلی ﷺ کو ہذا دی ۛسنے ۛوے ہذا دی۔” (راوی : ۛمر بن شاس اور ۛابر بن ۛبہوہا ﷺ، ۛوہدیہ : ۛلہانی، ۛسہر (Source) : سہیہل ۛاہہ، رکم : 5924)

ہدیہ : 9

ۛ۔ ۛن آہی علیاً فقہ آہانی۔
جس نے علی کو ایہ اہدی، اس نے مجھے ایہ اہدی۔
راوی: صحابہ کی ایک جماعت محدث: البانی
مصدر: السلسلة الصحيحة رقم: ۛۛۛۛ

“جيسنے اہلی ﷺ کو ہذا دی ۛسنے ۛوے ہذا دی۔” (راوی : سہاہا کی ۛہ ۛماہت ﷺ، ۛوہدیہ : ۛلہانی، ۛسہر (Source) : ۛل سلسلسلہل سہیہا، رکم : 2295)

ہدیہ : 10

۱۰۔ من أطاع علیاً فقد أطاعنی ، ومن عصی علیاً فقد عصانی ،
ومن عصانی فقد عصی اللہ ، ومن أحب علیاً فقد أحببنی ، ومن
أحببنی فقد أحب اللہ ، ومن أبغض علیاً فقد أبغضنی ، ومن
أبغضنی فقد أبغض اللہ ، لا یحبک إلا مؤمن ولا یبغضک إلا کافر
أو منافق۔

راوی: یعلیٰ بن مرہ
محدث: ابن عدی
مصدر: الکامل فی الضعفاء
صفحہ : ۵۶۰ / ۵۔

”جیس نے اہلی کی عطاات کی، اس نے میری عطاات کی، اور جیس نے
اہلی کی نافرمانی کی، اس نے میری نافرمانی کی، اور جیس نے میری نافرمانی
کی اس نے اہل اللہ کی نافرمانی کی، جیس نے اہلی سے محبت کی اس نے مجھ سے
محبت کی، اور جیس نے مجھ سے محبت کی اس نے اہل اللہ سے محبت کی، اور
جیس نے اہلی سے بُرّی کیا، اس نے مجھ سے بُرّی کیا، اور جیس نے مجھ سے بُرّی
کیا، اس نے اہل اللہ سے بُرّی کیا۔ اے اہلی! تو مجھ سے محبت نہ کرے گا،
مگر مو'مین، اور تو مجھ سے بُرّی نہ کرے گا، مگر کافر یا منافق۔“ (راوی :
یعلیٰ بن مرہ، ہدیہ : ۱۰، مصدر (Source) : اہل کامیل ذیل
سأفہ، سؤفا : 5/560)

ہدیہ : 11

۱۱۔ من أطاع علیاً فقد أطاعنی ، ومن عصی علیاً فقد عصانی ،
ومن عصانی فقد عصی اللہ ، ومن أحب علیاً فقد أحببنی ، ومن
أحببنی فقد أحب اللہ ، ومن أبغض علیاً فقد أبغضنی ، ومن
أبغضنی فقد أبغض اللہ ، لا یحبک إلا مؤمن ولا یبغضک إلا کافر أو منافق۔

راوی: یعلیٰ بن مرہ
محدث: ابن القیسرانی
مصدر: ذخیرۃ الحفاظ
صفحہ : ۲۲۱۰ / ۴

“جيسنه اڳوڻي ﷺ کي ڇٽاڻت کي اوسنه ميري ڇٽاڻت کي، اور جيسنه اڳوڻي ﷺ کي ناڌرمانی کي، اوسنه ميري ناڌرمانی کي، اور جيسنه ميري ناڌرمانی کي، اوسنه اڳوڻي ﷺ کي ناڌرمانی کي، جيسنه اڳوڻي ﷺ سے مودبب کي، اوسنه مودبب سے مودبب کي اور جيسنه مودبب سے مودبب کي اوسنه اڳوڻي ﷺ سے مودبب کي، اور جيسنه اڳوڻي ﷺ سے بوز کيا، اوسنه مودبب بوز کيا اور جيسنه مودبب بوز کيا اوسنه اڳوڻي ﷺ سے بوز کيا، (اڳوڻي ﷺ!) تومس مودبب ندي ڪرگا مگر مو'مين، اور تومس بوز ندي ڪرگا مگر ڪاڌر اور موناڌيڪ.” (راوي : ياصلي بين مررڊ ﷺ، مودبب : ڇٽوڻ ڪيسراني ﷺ، مسددر (Source) : ڇٽوڻ ڇٽوڻ، سڌا : 4/221)

هديث : 12

۱۲- بعث رسول الله ﷺ علياً أميراً علي اليمن ، وبعث خالد بن الوليد علي الجبل ، فقال : إن اجتمعتم علي علي الناس ، فالتقوا وأصابوا من الغنائم ما لم يصيبوا مثله ، وأخذ علم جارية من الخمس ، فدعا خالد بن الوليد بريدة ، فقال : اغتنيها فأخبر النبي ﷺ بما صنع ، فقدمت المدينة ودخلت المسجد ، ورسول الله ﷺ في منزله ، وناس من أصحابه علي بابيه ، فقالوا : ما الخبر يا بريدة ؟ فقلت : خير ، فتح الله علي المسلمين ، فقالوا : ما أقدمك ؟ قال : جارية أخذها علي من الخمس ، فجئت لأخبر النبي ﷺ ، قالوا : فأخبره ، فإنه يسقطه من عين رسول الله ﷺ ، ورسول الله ﷺ يسمع الكلام ، فخرج مغضباً وقال : ما بال أقوام ينقصون علياً ، من ينتقص علياً فقد انتقصني ، ومن فارق علياً فقد فارقني ، إن علياً مني وأنا منه ، خلق من طينتي وخلق من طينة إبراهيم ، وأنا أفضل من إبراهيم ، ذرية بعضها من بعض ، والله سميع عليم وقال : يا بريدة ! أما علمت أن لعلي أكثر من الجارية التي أخذوا إنه وليكم من بعدى ، فقلت : يا رسول الله ! بالصحة ، إلا بسطت يدك حتي أبايك علي الإسلام جديداً ، قال : فما فارقتك حتي بايعته علي الإسلام -

راوي: بريده: محدث: طبراني مصدر: معجم اوسط
صفحه يارقم: ٦٦٢ / ٦

હુઝૂરે અકરમ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કો યમન કા અમીર બના કર ભેજા, ઔર હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ﷺ કો જબલ કા અમીર બનાકર ભેજા, ઔર યહ ફરમાયા : અગર તુમ દોનો ઈકઠે હો જાઓ, તો અલી ﷺ અમીર હોંગે, યુનાન્હે યે સબ લોગ ઈકઠે હો ગએ ઔર બહુત સી ગનીમત હાસિલ કી, કિ ઉસ જેસી ગનીમત કભી ન હાથ આઈ થી, હઝરત અલી ﷺ ને ખુમ્સ મેં સે એક બાંદી લે લી, તો હઝરત ખાલિદ ﷺ ને હઝરત બુરૈદા ﷺ કો બુલાયા, ઔર કહા : “ઈસકી ખબર રસૂલલ્લાહ ﷺ કો જા કર દો,” (હઝરત બુરૈદા ﷺ ફરમાતે હૈ) મેં મદીના આયા ઔર મસ્જિદમેં દાખિલ હુઆ, રસૂલલ્લાહ ﷺ અપને ઘરમેં થે ઔર કુછ સહાબા આપ ﷺ કે દરવાઝે પર થે, લોગોંને પૂછા : “ક્યા ખબર હૈ ? અય બુરૈદા ﷺ” મેંને કહા : “હઝરત અલી ﷺ ને ખુમ્સ મેં સે એક બાંદી લે લી હૈ, તો મેં રસૂલલ્લાહ ﷺ કો ઈસકી ખબર દેને આયા હૂં,” બાઝ લોગોંને કહા : “હાં, આપ ﷺ કો ઈસકી ખબર દો, ઈસસે અલી ﷺ હુઝૂર ﷺ કી નઝરમેં કમરુત્બા હો જાએંગે,” આપ ﷺ યે સબ બાતેં સુન રહે થે, આપ ગુસ્સેમેં બાહર નિકલકર આએ ઔર ફરમાયા : “લોગોં કો ક્યા હુઆ કિ અલી ﷺ કી તનફીસ કરતે હૈ,” જિસને અલી ﷺ કી તનફીસ કી ઉસને મેરી તનફીસ કી, ઔર જિસને અલી ﷺ કો છોડા, ઉસને મુઝે છોડા, અલી ﷺ મુઝસે હૈ ઔર મેં અલી ﷺ સે હૂં, ઉસે મેરી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ ઔર મુઝે હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ કી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ, ઔર મેં હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ સે અફઝલ હૂં.” **“ذرية بعضها من بعض، والله سميع عليم.”** ઔર આપ ﷺ ને ફરમાયા : “અય બુરૈદા ﷺ ! ક્યા તુમ નહિ જાનતે કિ અલી ﷺ કે લિએ ઈસસે ઝિયાદા બાંદિયાં હૈ, જો ઉન્હોંને લી હૈ, ઔર વોહ મેરે બાદ તુમ્હારે વલી હૈ,” મેંને કહા : (હઝરત બુરૈદા ﷺ) “અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ આપકો સોહબત કા વાસ્તા ! અપના હાથ દીજિયે, તાકિ મેં આપકે હાથ પર ઈસ્લામ કી અઝ સર-એ-નૌ બૈઅત કરું,” ફિર મેંને જબ તક બૈઅત ન કર લી, આપસે જુદા ન હુઆ. (રાવી : બુરૈદા ﷺ, મુહદ્દીષ : ઇમામ તબરાની ﷺ, મસદર (Source) : મોઅજમ ઉલ ઔસત, સફહા યા રકમ : 6/162)

હદીષ : 13

۱۳- بعث رسول الله ﷺ علياً أميراً على اليمن، وبعث خالد بن الوليد على الجبل، فقال: إن اجتمعتم ففعلوا على الناس، فالتقوا وأصابوا من الغنائم ما لم يصيبوا مثله، وأخذ عليّ جارية من الخمس، فدعا خالد بن الوليد بريدة، فقال: اغتنمها فأخبر

النبي ﷺ بما صنع ، فقدمت المدينة ودخلت المسجد ، ورسول الله ﷺ في منزله ، وناس من أصحابه على بابه ، فقالوا: ما الخبر يا بريدة؟ فقلت: خير ، فتح الله على المسلمين ، فقالوا: ما أقدمك؟ قال: جارية أخذها على من الخمس ، فجئت لأخبر النبي ﷺ ، قالوا: فأخبره ، فإنه يسقطه من عين رسول الله ﷺ ، ورسول الله ﷺ يسمع الكلام ، فخرج مغضباً فقال: ما بال أقوام ينقصون علياً ، من ينتقص علياً فقد انتقصني ، ومن فارق علياً فقد فارقني ، إن علياً مني وأنا منه ، خلق من طينتي وخلقت من طينة إبراهيم ، وأنا أفضل من إبراهيم ، "ذرية بعضها من بعض ، والله سميع عليم" وقال: يا بريدة! أما علمت أن لعل أكثر من الجارية التي أخذوا إنه وليكم من بعدى ، فقلت: يا رسول الله! بالصحبة ، إلا بسطت يدك فبايعتني على الإسلام جديداً ، قال: فما فارقت حتى بايعته على الإسلام -

راوى: بريدة بن حصيب اسلمى

محدث: هيثمى مصدر: مجمع الزوائد

صفحه يارقم: ۹/۱۳۱-

حضرت اكرم ﷺ نے حضرت اہلی ﷺ کو یمن کا امیر بننا کر بھیجا ، اور حضرت ابولید بن ولید ﷺ کو جبل کا امیر بننا کر بھیجا ، اور یہ فرمایا : اگر تم دونوں ٹکڑے ہو جاؤ ، تو اہلی ﷺ امیر ہوں گے ، یونانہ یہ سب لوگ ٹکڑے ہو گئے اور بہت سی گنیمت حاصل کی ، کی اس جیسی گنیمت کبھی نہ لایا آئی تھی ، حضرت اہلی ﷺ نے یمن میں سے ایک بانڈی لے لی ، تو حضرت ابولید ﷺ نے حضرت ہریدہ ﷺ کو بولا یا ، اور کھا : "اسکی ہنر رسول ﷺ کو جانا کر دو ،" (حضرت ہریدہ ﷺ فرماتے ہیں) میں مدینا آیا اور مسجد میں داخل ہوا ، رسول اللہ ﷺ اپنے گھر میں تھے اور کھانا کھا رہے تھے ، لوگوں نے پوچھا :

“ક્યા ખબર હે ? અય બુરૈદા ﷺ” મૈને કહા : “અચ્છી ખબર હે, અલ્લાહ ﷻ ને મુસલમાનો કો ફતહ દી.” ઉન્હોને પૂછા : “આપકે આને કી ક્યા વજહ હે ?” મૈને કહા : “હઝરત અલી ﷺ ને ખુમ્સ મેં સે એક બાંદી લે લી હૈ, તો મૈં રસૂલલ્લાહ ﷺ કો ઈસકી ખબર દેને આયા હૂં,” બાઝ લોગોંને કહા : “હાં, આપ ﷺ કો ઈસકી ખબર દો, ઈસસે અલી ﷺ હુઝૂર ﷺ કી નઝરમેં કમરુત્બા હો જાએંગે,” આપ ﷺ યે સબ બાતેં સુન રહે થે, આપ ગુસ્સેમેં બાહર નિકલ કર આએ ઔર ફરમાયા : “લોગોં કો ક્યા હુઆ કિ અલી ﷺ કી તનફીસ કરતે હૈ, જિસને અલી ﷺ કી તનફીસ કી ઉસને મેરી તનફીસ કી, ઔર જિસને અલી ﷺ કો છોડા, ઉસને મુઝે છોડા, અલી ﷺ મુઝસે હૈ ઔર મૈં અલી ﷺ સે હૂં, ઉસે મેરી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ ઔર મુઝે હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ કી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ, ઔર મૈં હઝરત ઈબ્રાહિમ ﷺ સે અફઝલ હૂં.”

“ذرية بعضها من بعض، والله سميع عليم” ઔર આપ ﷺ ને ફરમાયા : “અય બુરૈદા ﷺ ! ક્યા તુમ નહિ જાનતે કિ અલી ﷺ કે લિએ ઈસસે ઝિયાદા બાંદિયાં હૈ, જો ઉન્હોંને લી હૈ, ઔર વોહ મેરે બાદ તુમ્હારે વલી હૈ,” મૈને કહા : (હઝરત બુરૈદા ﷺ) “અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ આપકો સોહબત કા વાસ્તા ! અપના હાથ દીજિયે, તાકિ મૈં આપકે હાથ પર ઈસ્લામ કી અઝ સરે નૌ બૈઅત કરું,” ફિર મૈને જબ તક બૈઅત ન કર લી, આપસે જુદા ન હુઆ. (રાવી : બુરૈદા બિન હસીબ અસલમી ﷺ, મુહદ્દીષ : ઈમામ હેસમી ﷺ, મસદર (Source) : મજમાઉલ ઝવાઈદ, સફહા યા રકમ : 9/13)

હદીષ : 14

۱۴- ما بال أقوام ينقصون علياً، من ينتقص علياً فقد انتقصني، ومن فارق علياً فقد فارقني، إن علياً مني وأنا منه، خلق من طينتي وخلق من طينة إبراهيم، وأنا أفضل من إبراهيم، ذرية بعضها من بعض، والله سميع عليم.

રાવૃ: બ્રિદે બન હસિબ અસ્મી મહદ્થ: અબાની

મવ્દર: અલસલ્સલ્ત અલઝ્વિફા વફ્હા યાર્કમ: ૯૧૦૬.

“લોગોં કો કયા હુઆ કિ અલી ؑ کی تہنہ کیس کرتے ہے,” جس نے اہلی ؑ کی تہنہ کی اُس نے میری تہنہ کی, اور جس نے اہلی ؑ کو છોડા, اُس نے મુઝે છોડા, અલી ؑ મુઝસે હૈ ઓર મૈં અલી ؑ સે હું, ઉસે મેરી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ ઓર મુઝે હઝરત ઈબ્રાહિમ ؑ کی મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ, ઓર મૈં હઝરત ઈબ્રાહિમ ؑ સે અફઝલ હું.

(રાવી : બુરૈદા બિન હસીબ અસલમી ؑ, મુહદ્દીષ : અલબાની, મસદર (Source) : અલસિલસિલતુલ ઝઈફા, સફહા યા રકમ : 4956)

હદીષ : 15

૧૫- بعث رسول الله ﷺ أميراً على اليمن وخرج معه رجل من أسلم ، يقال له عمرو بن شاس فرجع وهو يذم علياً ويشكوه ، فبعث إليه رسول الله ﷺ فقال: اخساً يا عمرو! هل رأيت من على جوراً في حكمه أو أثرة في قسمه ؟ قال: اللهم لا ، قال: فعلام تقول الذي بلغني ، قال: بغضه لا أمك ، قال: فغضب رسول الله ﷺ حتى عرف ذلك في وجهه ، ثم قال: من أبغضه فقد أبغضني ، ومن أبغضني فقد أبغض الله ، ومن أحبه فقد أحبنى ومن أحبنى فقد أحب الله تعالى -

રાવૈ: અસ્લમ કબટી અબુ રાફે મૉલી રસૂલ લલ્લે ﷺ

મહદ્દ: હિથમી મસદર: મજમેع الزوائد

સફહા યા રકમ: ૧૩૨ / ૯.

રસૂલલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી (ર) કો યમન કા અમીર બનાકર ભેજા, ઉનકે સાથ કબીલા અસલમકા એક શાખસ ભી ગયા, જિસકા નામ ઉમરો બિન શાસ થા, જબ વો વાપસ હુઆ તો હઝરત અલી (ર) કી શિકાયત કર રહા થા, રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ઉસે બુલાયા ઓર ફરમાયા : “અય ઉમરો ! કયા તુમને અલી (ર) કે ફૈસલેમેં કોઈ ઝુલ્મ યા ઉસકી તક્સીમમેં કોઈ નાઈન્સાફી દેખી ?” ઉસને કહા : “નહિ” આપ ﷺ ને ફરમાયા : “ફિર ક્યું તુમ વો બાત કહતે હો, જો મુઝ તક પહુંચી હો ?”, ઉસને કહા : “મેં ઉનકે બુરઝ પર ફાબૂ નહિ રખ પાતા.” રસૂલલ્લાહ ﷺ યે સુનકર ગુસ્સા હુએ હતા કિ ઈસકા અસર આપકે ચેહરે અનવર પર મહસૂસ હુઆ. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા : “જિસને ઉસસે (અલી (ર)) બુરઝ કિયા ઉસને મુઝસે બુરઝ કિયા, ઓર જિસને મુઝસે બુરઝ કિયા ઉસને અલ્લાહ (ર) સે બુરઝ કિયા, ઓર જિસને ઉસસે મુહબ્બત કી ઉસને મુઝસે મુહબ્બત કી ઓર જિસને મુઝસે મુહબ્બત કી ઉસને અલ્લાહ (ર) સે મુહબ્બત કી.” (રાવી : અસલમ ફિખતી અબૂ રાફેઅ (ર), મૌલા રસૂલલ્લાહ ﷺ, મુહદ્દીષ : ઇમામ હૈસમી (ર), મસદર (Source) : મજમાઉલ ઝવાઈદ, સફહા યા રકમ : 9/132)

હદીષ : 16

۱۶- بعث رسول الله ﷺ أميراً علياً أميراً على اليمن وخرج معه رجل من أسلم، يقال له عمرو بن شماس فرجع وهو يذم علياً ويشكوه، فبعث إليه رسول الله ﷺ فقال: اخسأ يا عمرو! هل رأيت من على جوراً في حكمه أو أثرة في قسمه؟ قال: اللهم لا، قال: فعلام تقول الذي بلغني، قال: بغضه لا أملك، قال: فغضب رسول الله ﷺ حتى عرف ذلك في وجهه، ثم قال: ومن أبغضه فقد أبغضني، ومن أبغضني فقد أبغض الله، ومن أحبه فقد أحبني ومن أحبني فقد أحب الله تعالى -

રાવૈ: અસલમ કિબટી અબુ રાફેઅ મૌલી રસૂલ લલ્લાહ (ર) મહદ્દઃ અબન હજર અસલાની મસદર: મખતસર અલબઝાર સફહા યા રકમ: ૨/૩૧૭.

રસૂલલ્લાહ ﷺ ને હઝરત અલી (ર) કો યમન કા અમીર બનાકર ભેજા, ઉનકે સાથ ફબીલા અસલમકા એક શખ્સ ભી ગયા, જિસકા નામ ઉમરો બિન શાસ થા, જબ વો વાપસ હુઆ તો હઝરત અલી (ર) કી શિકાયત કર રહા થા, રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ઉસે બુલાયા ઓર ફરમાયા : “અય ઉમરો ! કયા તુમને અલી (ર) કે ફૈસલેમેં કોઈ જુલ્મ યા ઉસકી તફસીમમેં કોઈ નાઈન્સાફી દેખી ?” ઉસને કહા : “નહિ” આપ ﷺ ને ફરમાયા : “ફિર ક્યું તુમ વો બાત કહતે હો, જો મુઝ તક પહુંચી હો ?”, ઉસને કહા : “મેં ઉનકે બુઝ પર ફાબૂ નહિ રખ પાતા.” રસૂલલ્લાહ ﷺ યે સુનકર ગુસ્સા હુએ હતા કિ ઈસકા અસર આપકે ચેહર-એ-અનવર પર મહસૂસ હુઆ. ફિર આપ ﷺ ને ફરમાયા : “જિસને ઉસસે (અલી (ર)) બુઝ કિયા ઉસને મુઝસે બુઝ કિયા, ઓર જિસને મુઝસે બુઝ કિયા ઉસને અલ્લાહ (ર) સે બુઝ કિયા, ઓર જિસને ઉસસે મુહબ્બત કી ઉસને મુઝસે મુહબ્બત કી ઓર જિસને મુઝસે મુહબ્બત કી ઉસને અલ્લાહ (ર) સે મુહબ્બત કી.” (રાવી : અસલમ ફિખ્તી અબૂ રાફેઅ (ર), મૌલા રસૂલલ્લાહ ﷺ, મુહદ્દીષ : ઈબ્ને હજર અસ્કલાની (ર), મસદર (Source) : મુખ્તસર અલ બાઝાર, સફહા યા રકમ : 2/317)

હદીષ : 17

۱- من أحب علياً فقد أحبني ومن أحبني فقد أحب الله تعالى،
ومن أبغض علياً فقد أبغضني، ومن أبغضني فقد أبغض الله .
راوى: ام سلمه هند بنت ابو اميه محدث : هيثمي
مصدر: مجمع الزوائد صفحه يارقم : ۹ / ۱۳۵ .

“જિસને અલી (ર) સે મુહબ્બત કી ઉસને મુઝસે મુહબ્બત કી, ઓર જિસને મુઝસે મુહબ્બત કી ઉસને અલ્લાહ (ર) સે મુહબ્બત કી, ઓર જિસને અલી (ર) સે બુઝ કિયા, ઉસને મુઝસે બુઝ કિયા, ઓર જિસને મુઝસે બુઝ કિયા ઉસને અલ્લાહ (ર) સે બુઝ કિયા.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા (ર), મુહદ્દીષ : ઈમામ હેસમી (ર), મસદર (Source) : મજમાઉલ ઝવાઈદ, સફહા યા રકમ : 9/135)

ہدیہ : 18

۱۸۔ من أحب علياً فقد أحبني ومن أحبني فقد أحب الله عز وجل،
ومن أبغض علياً فقد أبغضني، ومن أبغضني فقد أبغض الله
راوی: ام سلمہ ہند بنت ابوامیہ محدث: البانی
مصدر: السلسلة الضعيفة صفحہ یارقم: ۱۲۹۹۔

“جیس نے اہلی سے محبت کی، اور جس نے
میں سے محبت کی، اور جس نے اہلی سے بُرائی
کی، اور جس نے میں سے بُرائی کی، اور جس نے
میں سے بُرائی کی، اور جس نے اہلی سے بُرائی
کی۔” (راوی: ام سلمہ، بخاری، مسند،
مصدر (Source): اہلسنن ابوالخدیج، صفحہ ۱۲۹۹)

ہدیہ : 19

۱۹۔ من أطاعني فقد أطاع الله ومن عصاني فقد عصى الله،
ومن أطاع علياً فقد أطاعني، ومن عصى علياً فقد عصاني .
راوی: ابوذر غفاری محدث: البانی
مصدر: السلسلة الضعيفة صفحہ یارقم: ۴۸۹۲

“جیس نے میری اطاعت کی، اور جس نے
میں سے اطاعت کی، اور جس نے اہلی کی
اطاعت کی، اور جس نے اہلی کی اطاعت کی، اور جس نے
میں سے اطاعت کی، اور جس نے اہلی کی اطاعت کی۔” (راوی: ابوذر غفاری، بخاری، مسند،
مصدر (Source): اہلسنن ابوالخدیج، صفحہ ۴۸۹۲)

હદીષ : 20

٢٠- من أحب علياً فقد أحبني ومن أحبني فقد أحب الله، ومن

أَبْغَضَ عَلِيًّا فَقَدْ أَبْغَضَنِي، وَمَنْ أَبْغَضَنِي فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ.

راوی: ام سلمہ ہند بنت ابوامیہ محدث: وداعی

مصدر: الإلزامات والتتبع صفحہ یارقم: ۲۹۰.

“جيسنے اﷲ سے مُدِجَبَّت کی اُسنے مُؤسے مُدِجَبَّت کی، اُور جيسنے

مومنوں سے ملحق ہونے کی دعا ہے کہ اللہ تعالیٰ سے ملحق ہوں، اور جس نے اللہ سے ملحق ہوا

किया, उसने मुझसे जुड़ा किया, और जिसने मुझसे जुड़ा किया उसने अल्लाह से जुड़ा।

બુઝા કર્યા.” (રાવો : ઉમ્મ સલમા હિન્દ બિન્ત અબૂ ઉમયા મુહદ્દાષ : વદાઇ
 યુસુફ : (Yusuf) : રાવો દિલ્લામાં ન વધી નવબસે. રાફેદો યા રેહા : ૩૩૦)

નસદર (Source): એવ ઇલેક્ટ્રોનિક પેલ તત્ત્વજ્ઞ, સફેદા ધો રકમ : 290)

હદીષ : 21

۲۱۔ من أحبني فليحب علياً، ومن أحب علياً فليحب ابنتي

فاطمة ، ومن أحب ابنتي فاطمة فليحب الحسن والحسين ، إنهما

للفرطى أهل الجنة، وإن أهل الجنة ليباشرون ويسارعون إلى

رؤيتهم ، ينظرون إليهم ، فحبهم إيمان وبغضهم نفاق ، ومن أبغض

أحداً من أهل بيتي، فقد حرم شفاعتي، بأني نبي مكرم، بعثني

اللّٰهُ بِالصَّدَقِ فَحَبُّوا أَهْلَ بَيْتِي وَحَبُّوا عَلِيًّا.

راوی : انس بن مالک   محدث : ابن عدی

مصدر: الكامل في الغفاء صفحہ یا رقم: ۴۳۴ / ۵

“જો મુઝસે મુહબ્બત કરતા હૈ, ઉસે યાહિયે કિ અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરે, ઔર જો અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરતા હૈ, ઉસે યાહિયે કિ વહ મેરી બેટી ફાતિમા عليها السلام સે મુહબ્બત કરે, ઔર જો મેરી બેટી ફાતિમા عليها السلام સે મુહબ્બત કરતા હૈ ઉસે યાહિયે કિ ઉનકે દોનો બેટો હસન ઔર હુસૈન عليهما السلام સે મુહબ્બત કરે, યે દોનો અહલે જન્નત કે સરદાર હૈ, ઔર જન્નતવાલે ઈન્હે દેખનેમેં એક દૂસરે સે મુફાબિલા કરેંગે ઔર એક દૂસરે કો ખુશખબરી દેંગે, ઉનકી મુહબ્બત ઈમાન હૈ ઔન ઉનકા બુરૂઝ નિફાક કી અલામત હૈ. જિસને મેરે અહલે-બયતમેં સે કિસીસે બુરૂઝ કિયા, વહ મેરી શફાઅત સે મહરુમ હોગા, બેશક મેં નબી હૂં, જિસે અલ્લાહ سبحانه ને ઈઝ્ઝત બખ્શી હૈ, ઉસને મુઝે સય કે સાથ ભેજા હૈ, મેં ઉસકે વાસ્તે સે કહતા હૂં કિ મેરે અહલે-બયત સે ઔર અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરો.”

(રાવી : અનસ બિન માલિક عليه السلام, મુહદ્દીષ : ઈબ્ન-એ-અદી عليه السلام, મસદર (Source) : અલકમાલ ફિલ ગઅફા, સફહા યા રકમ : 5/434)

હદીષ : 22

۲۲- من أحبني فليحب علياً، ومن أحب علياً فليحب ابنتي،
ومن أحب ابنتي فاطمة فليحب ولديهما الحسن والحسين، إنهما
لغرطى أهل الجنة، وإن أهل الجنة ليباشرون ويسارعون إلى
رؤيتهم، ينظرون إليهم، فحبهم إيمان وبغضهم نفاق، ومن أبغض
أحداً من أهل بيتي، فقد حرم شفاعتي، بأني نبي مكرم، يعثنى
الله بالصدق فحبوا أهل بيتي وحبوا علياً.

راوى: انس بن مالك محدث: ابن القيسراني

مصدر: ذخيرة الحفاظ صفحہ یا رقم: ۲۱۷۹ / ۴

“જો મુઝસે મુહબ્બત કરતા હૈ, ઉસે યાહિયે કિ અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરે, ઓર જો અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરતા હૈ, ઉસે યાહિયે કિ વહ મેરી બેટી ફાતિમા عليها السلام સે મુહબ્બત કરે, ઓર જો મેરી બેટી ફાતિમા عليها السلام સે મુહબ્બત કરતા હૈ ઉસે યાહિયે કિ ઉનકે દોનો બેટો હસન ઓર હુસૈન عليهما السلام સે મુહબ્બત કરે, યે દોનો અહલે જન્નત કે સરદાર હૈ, ઓર જન્નતવાલે ઈન્હે દેખનેમેં એક દૂસરે સે મુફાબિલા કરેંગે ઓર એક દૂસરે કો ખુશખબરી દેંગે, ઉનકી મુહબ્બત ઈમાન હૈ ઓન ઉનકા બુઝ નિફાક કી અલામત હૈ. જિસને મેરે અહલે-બયતમેં સે કિસીસે બુઝ કિયા, વહ મેરી શફાઅત સે મહરુમ હોગા, બેશક મેં નબી હૂં, જિસે અલ્લાહ سبحانه ને ઈઝ્ઝત બખ્શી હૈ, ઉસને મુઝે સચ કે સાથ ભેજા હૈ, મેં ઉસકે વાસ્તે સે કહતા હૂં કિ મેરે અહલે-બયત સે ઓર અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરો.” (રાવી : અનસ બિન માલિક رضي الله عنه, મુહદ્દીષ : ઈબ્નુલ ફૈસરાની رحمته الله, મસદર (Source) : ઝખીરતુલ હુફફાઝ, સફહા યા રકમ : 4/2179)

હદીષ : 23

۲۳- من أحبني فليحب علياً . ومن أبغض علياً فقد أبغضني ،
ومن أبغضني فقد أبغض الله عز وجل ، ومن أبغض الله أدخله النار.
રાوی: عبد الله بن مسعود
محدث: خطيب بغدادی
مصدر: تاریخ بغداد
صفحه یارقم : ۱۳/۳۴

“જિસને મુઝસે મુહબ્બત કી ઉસે યાહિયે કિ અલી عليه السلام સે મુહબ્બત કરે, જિસને અલી عليه السلام સે બુઝ કિયા, ઉસને મુઝસે બુઝ કિયા, ઓર જિસને મુઝસે બુઝ કિયા ઉસને અલ્લાહ سبحانه સે બુઝ કિયા, ઓર જિસને અલ્લાહ سبحانه સે બુઝ કિયા, અલ્લાહ سبحانه ઉસે દોઝખમેં દાખિલ કરેગા.” (રાવી : અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ رضي الله عنه, મુહદ્દીષ : ખતીબ બગદાદી رحمته الله, મસદર (Source) : તારીખ-એ-બગદાદ, સફહા યા રકમ : 13/14)

ہدیہ : 24

۲۴۔ من أحب علیاً فقد أحبنی ، ومن أبغض علیاً فقد أبغضنی ۔
 راوی: سلمان فارسیؓ محدث: ابن تیمیہ
 مصدر: منهاج السنہ صفحہ یارقم : ۵ / ۳۷۔

“جیس نے اہلیؓ سے محبت کی اس نے مجھ سے محبت کی، اور جیس نے اہلیؓ سے بُرّ کرنا کیا اس نے مجھ سے بُرّ کرنا کیا۔” (راوی : سلمان فارسیؓ، ہدیہ : ۲۴، ابن تیمیہ، مسند (Source) : منہاج السنہ، صفحہ ۵/۳۷ یا ۵/۳۷)

ہدیہ : 25

۲۵۔ من أحب علیاً فقد أحبنی ، ومن أبغض علیاً فقد أبغضنی ۔
 راوی: سلمان فارسیؓ محدث: البانی
 مصدر: صحیح الجامع صفحہ یارقم : ۶۳۵۹۔

“جیس نے اہلیؓ سے محبت کی اس نے مجھ سے محبت کی، اور جیس نے اہلیؓ سے بُرّ کرنا کیا اس نے مجھ سے بُرّ کرنا کیا۔” (راوی : سلمان فارسیؓ، ہدیہ : ۲۵، ابن تیمیہ، مسند (Source) : صحیح الجامع، صفحہ ۶۳۵۹ یا ۶۳۵۹)

ہدیہ : 26

۲۶۔ من سب علیاً فقد سبنی ، ومن سبنی فقد سب اللہ ۔
 راوی: ام سلمہ ہند بنت ابوامیہ
 محدث: البانی مصدر: ضعیف الجامع صفحہ یارقم : ۵۶۱۸۔

“જિસને અલી عليه السلام કો ગાલી દી, ઊસને મુઝે ગાલી દી, ઔર જિસને મુઝે ગાલી દી,
 ઊસને અલ્લાહ الله કો ગાલી દી.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા عليها السلام,
 મુહદ્દીષ : અલબાની, મસદર (Source) : ઝઈફઉલ જામેઅ, સફહા યા રકમ : 5618)

હદીષ : 27

۲۸- من سب علياً فقد سبني ، ومن سبني فقد سب الله .
 રાવી : અમ સલ્મ હન્દ બન્ત અબુઅમીય
 મહદ્દ : મહમ્દ જાર અલ્લે સુઅદી
 મસદર : النوافح العطرة صفحہ یارقم : ۳۸۳-

“જિસને મુઝે છોડા, ઊસને અલ્લાહ કો છોડા, ઔર જિસને અલી عليه السلام કો છોડા
 ઊસને મુઝે છોડા, ઔર જિસને ઊસસે દોસ્તી કી, ઊસને મુઝસે દોસ્તી કી.” (રાવી : અબુ હરીહ
عليه السلام, મુહદ્દીષ : ઝહબી, મસદર (Source) : મીઝાન ઉલ એતદાલ, સફહા યા રકમ : 2/49)

હદીષ : 28

۲۷- من فارقني فارق الله ، ومن فارق علياً فقد فارقني ، ومن
 તોલાહ ફક્દ તોલાની .
 રાવી : અબુ હરીરે મહદ્દ : ઝહબી
 મસદર : میزان الاعتدال
 صفحہ یارقم : ۲/۴۹-

“જિસને અલી ؑ કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી, ઔર જિસને મુઝે ગાલી દી, ઉસને અલ્લાહ ે કો ગાલી દી.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા ؓ, મુહદ્દીષ : મુહમ્મદ જાહલ્લાહ સાદી ؑ, મસદર (Source) : અલનવાફહ ઉલ અતરા, સફહા યા રકમ : 383)

હદીષ : 29

۲۹- من سب علیاً فقد سبني ، ومن سبني فقد سب الله .
 راوی: ام سلمه هند بنت ابوامیه محدث: البانی
 مصدر: ضعيف الجامع صفحه یارقم: ۵۶۱۸.

“જિસને અલી ؑ કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી, ઔર જિસને મુઝે ગાલી દી, ઉસને અલ્લાહ ે કો ગાલી દી.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા ؓ, મુહદ્દીષ : અલબાની, મસદર (Source) : ઝઈફ ઉલ જામેઅ, સફહા યા રકમ : 5618)

હદીષ : 30

۳۰- من سب علیاً فقد سبني ، ومن سبني فقد سب الله .
 راوی: ام سلمه هند بنت ابوامیه
 محدث: محمد جابر الله صعدي
 مصدر: النوافح العطرة صفحه یارقم: ۳۸۳.

“જિસને અલી ؑ કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી, ઔર જિસને મુઝે ગાલી દી, ઉસને અલ્લાહ ે કો ગાલી દી.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા ؓ, મુહદ્દીષ : મુહમ્મદ જાહલ્લાહ સાદી ؑ, મસદર (Source) : અલનવાફહ ઉલ અતરા, સફહા યા રકમ : 383)

હદીષ : 31

૩૧- من سب علياً فقد سبني ، ومن سبني فقد سب الله .
 راوی: ام سلمه هند بنت ابواميه محدث:البانی
 مصدر:السلسلة الضعيفة صفحه يارقم: ۲۳۱۰.

“જિસને અલી عليه السلام કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી, ઔર જિસને મુઝે ગાલી દી, ઉસને અલ્લાહ سبحانه કો ગાલી દી.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા رضي الله عنه, મુહદ્દીષ : અલબાની, મસદર (Source) : અસ્સિલસિલાતુલ ઝઈફા, સફહા યા રકમ : 231)

હદીષ : 32

૩૨- دخلت على أم سلمة فقالت لي: أيسب رسول الله ﷺ فيكم؟ قلت: معاذ الله! أو سبحان الله ، أو كلمة نحوها ، قالت: سمعت رسول الله ﷺ يقول: من سب علياً فقد سبني .
 راوی: ام سلمه بنت ابواميه محدث: هيثمي
 مصدر: مجمع الزوائد صفحه يارقم: ۱۳۳ / ۹

“મેં હઝરત ઉમ્મે સલમા رضي الله عنها કે પાસ આઈ, તો ઉન્હોને મુઝસે ફરમાયા: “કયા તુમ્હારે દરમિયાન રસૂલલ્લાહ ﷺ કો ગાલી દી જા રહી હૈ ?” મેંને કહા : અલ્લાહ سبحانه કી પનાહ, સુબ્હાનલ્લાહ !!” ઉન્હોને ફરમાયા : “મેંને રસૂલલ્લાહ ﷺ કો ફરમાતે હુઝે સુના હૈ, “જિસને અલી عليه السلام કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી.” (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા رضي الله عنه, મુહદ્દીષ : ઈમામ હેસમી رحمته الله, મસદર (Source) : મજમા ઉલઝવાઈદ, સફહા યા રકમ : 9/133)

હદીષ : 33

૩૩- من سب علياً فقد سبني .
 راوی: ام سلمه هند بنت ابوامیہ محدث : شوکانی
 مصدر: در السحابة صفحہ یارقم : ۱۶۵ .

“જિસને અલી عليه السلام કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી.”
 (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા رضي الله عنها, મુહદ્દીષ : ઇમામ શૌકાની رحمته الله,
 મસદર (Source) : દરૂલ સહાબા, સફહા યા રકમ : 165)

હદીષ : 34

૩૪- من سب علياً فقد سبني .
 راوی: ام سلمه هند بنت ابوامیہ محدث : البانی
 مصدر: تخريج مشكاة المصابيح صفحہ یارقم : ۶۰۴۷ .

“જિસને અલી عليه السلام કો ગાલી દી, ઉસને મુઝે ગાલી દી.”
 (રાવી : ઉમ્મે સલમા હિન્દ બિન્તે અબૂ ઉમૈયા رضي الله عنها, મુહદ્દીષ : અલબાની, મસદર
 (Source) : તખરીજ મિશકાતુલ મસાબીહ, સફહા યા રકમ : 6047)

હદીષ : 35

૩૫- من أطاع علياً فقد أطاعني ، ومن عصى علياً فقد عصاني ،
 ومن عصاني فقد عصى الله ، ومن أحب علياً فقد أحبني ، ومن
 أحبني فقد أحب الله ، ومن أبغض علياً فقد أبغضني ، ومن
 أبغضني فقد أبغض الله ، لا يحبك إلا مؤمن ولا يبغضك إلا كافر
 أو منافق.

راوی: يعلى بن مره محدث: ابن القيسراني
 مصدر: ذخيرة الحفاظ صفحہ : ۴/۲۲۱۰

“جيسنه اُلى ﷺ كى عىتامت كى، उसने मेरी عىتامت كى، और जिसने
 अली ﷺ की नाइरमानी की उसने मेरी नाइरमानी की, और जिसने मेरी नाइरमानी
 की उसने अल्लाह ﷻ की नाइरमानी की, जिसने अली ﷺ से मुहब्बत की उसने मुजसे
 मुहब्बत की, और जिसने मुजसे मुहब्बत की उसने अल्लाह ﷻ से मुहब्बत की, और
 जिसने अली ﷺ से जुज्ज किया, उसने मुजसे जुज्ज किया, और जिसने मुजसे जुज्ज
 किया, उसने अल्लाह ﷻ से जुज्ज किया, (अय अली ﷺ!) तुमसे मुहब्बत नहि करेगा
 मगर मो'मीन, और तुमसे जुज्ज नहि करेगा मगर काइर या मुनाफ़िक्.”
 (रावी : यअली बिन मर्रड ﷺ, मुहदीष : एब्नुल कैसरानी ﷺ, मसदर (Source) :
 जप्पीरतुल हुक्काज, सफ़हा या रकम : 4/22)

हदीष : 36

۳۶- بعث رسول الله ﷺ علياً أميراً على اليمن ، وبعث خالد
 بن الوليد على الجبل ، فقال : إن اجتمعتما فعلى على الناس ،
 فالتقوا وأصابوا من الغنائم مالم يصيبوا مثله ، وأخذ على جارية
 من الخمس ، فدعا خالد بن الوليد بريدة ، فقال : اغتنمها فأخبر
 النبي ﷺ بما صنع ، فقدمت المدينة ودخلت المسجد ، ورسول
 الله ﷺ فى منزله ، وناس من أصحابه على بابيه ، فقالوا : ما الخبر يا
 بريدة ؟ فقلت : خير ، فتح الله على المسلمين ، فقالوا : ما أقدمك ؟
 قال : جارية أخذها على من الخمس ، فجئت لأخبر النبي ﷺ ،
 قالوا : فأخبره ، فإنه يسقطه من عين رسول الله ﷺ ، ورسول
 الله ﷺ يسمع الكلام ، فخرج مغضباً وقال : ما بال أقوام ينقصون
 علياً ، من ينتقص علياً فقد انتقصنى ، ومن فارق علياً فقد فارقنى ،
 إن علياً منى وأنا منه ، خلق من طينتى وخلقت من طينة إبراهيم ،

وَأَنَا أَفْضَلُ مِنْ إِبْرَاهِيمَ ، ذَرِيَّةُ بَعْضِهَا مِنْ بَعْضٍ ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ” وَقَالَ : يَا بَرِيدَةُ ! أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ لَعْلَى أَكْثَرُ مِنَ الْجَارِيَةِ الَّتِي أَخَذُوا مِنْهُ وَلِيكُمْ مِنْ بَعْدِي ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ! بِالصَّحْبَةِ ، إِلَّا بَسَطْتَ يَدَكَ حَتَّى أَبَايَعَكَ عَلَى الْإِسْلَامِ جَدِيداً ، قَالَ : فَمَا فَارَقْتَهُ حَتَّى بَايَعْتَهُ عَلَى الْإِسْلَامِ -

راوى: بريدہ: محدث: طبرانی مصدر: معجم اوسط
صفحہ یارقم: ۱۶۶ / ۶۔

“حضرت ﷺ نے حضرت اُمّیہؓ کو یمن کا امیر بنانا کر لیا، اور حضرت ابولہبؓ بن ابی سفیانؓ کو حبشہ کا امیر بنانا کر لیا، اور یہ فرمایا : “اگر تم دونوں ایکٹھ لو جاؤ، تو اُمّیہؓ امیر ہوں گے۔” یونانہ یہ سب لوگ ایکٹھ لو گئے اور بڑی سی گنیمت حاصل کی، کی وہ جیسی گنیمت کبھی نہ لایا تھا، حضرت اُمّیہؓ نے حبشہ میں سے ایک باغی لے لی، تو حضرت ابولہبؓ نے حضرت ہریرہؓ کو لیا، اور کہا : اسکی ہمارے رسول ﷺ کو جاکر دو، (حضرت ہریرہؓ فرماتے ہیں) میں مہینہ آیا اور مسجد میں داخل ہوا، رسول اللہ ﷺ اپنے گھر میں تھے، لوگوں نے پوچھا : “کیا ہمارے ہیں؟ اے ہریرہؓ!” میں نے کہا : “اچھا ہمارے ہیں، ابولہبؓ نے مسلمانوں کو کھڑے دیے۔” انہوں نے پوچھا : “آپ کے آنے کی کیا وجہ ہے?” میں نے کہا : “حضرت اُمّیہؓ نے حبشہ سے ایک باغی لے لی ہے تو میں رسول اللہ ﷺ کو اسکی ہمارے دینے آیا ہوں۔” باقی لوگوں نے کہا : “ہاں، آپ ﷺ کو اسکی ہمارے دو، اسسے اُمّیہؓ حضرت ﷺ کی نذر میں کمر بستہ ہو جائیں گے، آپ ﷺ یہ سب باتیں سن رہے تھے، آپ ﷺ گھر سے باہر نکل کر آئے اور فرمایا : “لوگوں کو کیا دیا کی اُمّیہؓ کی تہنیت کرتے ہیں، جس نے اُمّیہؓ کی تہنیت کی اس نے میری تہنیت کی، اور جس نے اُمّیہؓ کو بھڑکایا، اس نے مجھے بھڑکایا، اُمّیہؓ مجھ سے ہیں اور میں اُمّیہؓ سے ہوں۔ اسے میری میٹھی سے پیدا کیا گیا ہے اور مجھے حضرت

ઈબ્રાહિમ عليه السلام કી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ, ઓર મેં હઝરત ઈબ્રાહિમ عليه السلام સે અફઝલ હું. "ذرية بعضها من بعض، واللہ سمیع علیم." ઓર આપ ﷺ ને ફરમાયા : "અય બુરૈદા عليه السلام ! કયા તુમ નહિ જાનતે કિ અલી عليه السلام કે લિએ ઈસસે ઝિયાદા બાંદિયા હૈ, જો ઉન્હોને લી હૈ, ઓર વો મેરે બાદ તુમ્હારે વલી હૈ." મેંને કહા : "અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ આપકો સોહબત કા વાસ્તા ! અપના હાથ દીજિયે, તાકિ મેં આપ ﷺ કે હાથ પર ઈસ્લામ કી અઝ-સર-એ-નૌ (ફિરસે) બૈઅત કરું." ફિર મેંને જબ તક બૈઅત ન કરલી આપસે જુદા ન હુઆ. (રાવી : હઝરત બુરૈદા عليه السلام, મુહદ્દીષ : ઈમામ તબરાની رحمہ اللہ, મસદર (Source) : મોઅજજમ અલ ઔસત, સફહા યા રકમ : 6/162)

હદીષ : 37

۳۷- بعث رسول الله ﷺ علياً أميراً على اليمن ، وبعث خالد بن الوليد على الجبل ، فقال : إن اجتمعتما فعلى على الناس ، فالتقوا وأصابوا من الغنائم مالم يصيبوا مثله ، وأخذ على جارية من الخمس ، فدعا خالد بن الوليد بريدة ، فقال : اغتنمها فأخبر النبي ﷺ بما صنع ، فقدمت المدينة ودخلت المسجد ، ورسول الله ﷺ في منزله ، وناس من أصحابه على بابه ، فقالوا : ما الخبر يا بريدة ؟ فقلت : خير ، فتح الله على المسلمين ، فقالوا : ما أقدمك ؟ قال : جارية أخذها على من الخمس ، فجئت لأخبر النبي ﷺ ، قالوا : فأخبره ، فإنه يسقطه من عين رسول الله ﷺ ، ورسول الله ﷺ يسمع الكلام ، فخرج مغضباً وقال : ما بال أقوام ينقصون علياً ، من ينتقص علياً فقد انتقصني ، ومن فارق علياً فقد فارقني ، إن علياً مني وأنا منه ، خلق من طينتي وخلق من طينة إبراهيم ،

وَأَنَا أَفْضَلُ مِنْ إِبْرَاهِيمَ ، تَذَرِيَةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ، وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ” وَقَالَ : يَا بَرِيدَةُ ! أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ لَعْلَى أَكْثَرُ مِنَ الْجَارِيَةِ الَّتِي أَخَذُوا مِنْهُ وَلِيكُمْ مِنْ بَعْدِي ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ! بِالصَّحْبَةِ ، إِلَّا بَسَطْتَ يَدَكَ حَتَّى أَبَايَعَكَ عَلَى الْإِسْلَامِ جَدِيداً ، قَالَ : فَمَا فَارَقْتَهُ

رَأَوْنِي : بَرِيدَةُ بْنُ حَصِيْبٍ اسْمِي

مَحْدُوثٌ : هَيْثَمِي مَصْدَرٌ : مَجْمَعُ الزَّوَائِدِ

صَفْحَةُ يَارَقَمُ : ٩ / ١٣١ .

“હુઝૂર ﷺ ને હઝરત અલી ﷓ કો યમન કા અમીર બનાકર ભેજા, ઔર હઝરત ખાલીદ બિન વલીદ ﷓ કો જબલ કા અમીર બના કર ભેજા, ઔર યહ ફરમાયા : “અગર તુમ દોનોં ઈકઠે હો જાઓ, તો અલી ﷓ અમીર હોંગે.” યુનાન્હે યે સબ લોગ ઈકઠે હો ગએ ઔર બહુત સી ગનીમત હાસિલ કી, કિ ઉસ જૈસી ગનીમત કભી ન હાથ આઈ થી, હઝરત અલી ﷓ ને ખુમ્સમેં સે એક બાંદી લે લી, તો હઝરત ખાલિદ ﷓ ને હઝરત બુરૈદા ﷓ કો બુલાયા, ઔર કહા : ઈસકી ખબર રસૂલ ﷺ કો જાકર દો, (હઝરત બુરૈદા ﷓ ફરમાતે હે) મૈં મદીના આયા ઔર મસ્જિદ મેં દાખિલ હુઆ, રસૂલલ્લાહ ﷺ અપને ઘરમેં થે, લોગોંને પૂછા : “ક્યા ખબર હૈ ? અય બુરૈદા ﷓ !” મૈંને કહા : “અચ્છી ખબર હૈ, અલ્લાહ ﷻ ને મુસલમાનો કો ફતહ દી.” ઉન્હોને પૂછા : “આપકે આને કી ક્યા વજહ હૈ ?” મૈંને કહા : “હઝરત અલી ﷓ ને ખુમ્સ સે એક બાંદી લે લી હૈ, તો મૈં રસૂલલ્લાહ ﷺ કો ઈસકી ખબર દેને આયા હૂં.” બાઝ લોગોંને કહા : “હાં, આપ ﷺ કો ઈસકી ખબર દો, ઈસસે અલી ﷓ હુઝૂર ﷺ કી નઝરમેં કમરુત્બા હો જાએંગે, આપ ﷺ યે સબ બાતેં સુન રહે થે, આપ ﷺ ગુસ્સેમેં બાહર નિકલ કર આએ ઔર ફરમાયા : “લોગોં કો ક્યા હુઆ કિ અલી ﷓ કી તનફીસ કરતે હે, જિસને અલી ﷓ કી તનફીસ કી ઉસને મેરી તનફીસ કી, ઔર જિસને અલી ﷓ કો છોડા, ઉસને મુઝે છોડા, અલી ﷓ મુઝસે હે ઔર મૈં અલી ﷓ સે હૂં. ઉસે મેરી મિટ્ટી સે પૈદા કિયા ગયા હૈ ઔર મુઝે હઝરત

ઈબ્રાહિમ ؑ کی मिट्टी से पैदा किया गया है, और मैं हजरत इब्राहिम ؑ से अङ्गुल हूँ. "ذرية بعضها من بعض، والله سمیع علیم" और आप ﷺ ने فرमाया : "अय बुरैदा ! क्या तुम नहि जानते कि अली ؑ के लिअे इससे ज़ियादा बाँटिया है, जो उन्होने ली है, और वो मेरे बाद तुम्हारे वली है." मैंने कहा : "अय अल्लाह के रसूल ﷺ आपको सोहबत का वास्ता ! अपना हाथ दीजिये, ताकि मैं आप ﷺ के हाथ पर इस्लाम की अज-सरे-नौ (फिरसे) बैअत करूँ." फिर मैंने जब तक बैअत न कर ली आपसे जुदा न हुआ. (रावी : बुरैदा बिन हसीब असलमी ؓ, मुहदीष : इमाम हेसमी, मसदर (Source) : मजमा उल जवाइद, सफ़हा या रकम : 9/131)

हदीष : 38

۳۸- ما بال أقوام ينقصون علياً، من ينتقص علياً فقد انتقصنى، ومن فارق علياً فقد فارقنى، إن علياً منى وأنا منه، خلق من طينتى وخلقت من طينة إبراهيم، وأنا أفضل من إبراهيم، "ذرية بعضها من بعض، والله سمیع علیم".

राوی: بریدہ بن حصیب اسلمی محدث: البانی

مصدر: السلسلة الضعيفة صفحہ یارقم: ۴۹۰۶.

"लोगों को क्या हुआ कि अली ؑ की तनफ़ीस करते हैं, जिसने अली ؑ की तनफ़ीस की उसने मेरी तनफ़ीस की, और जिसने अली ؑ को छोड़ा, उसने मुझे छोड़ा, अली ؑ मुझसे है, और मैं अली ؑ से हूँ. उसे मेरी मिट्टी से पैदा किया गया है और मुझे हजरत इब्राहिम ؑ की मिट्टी से पैदा किया गया है." (रावी : बुरैदा बिन हसीब असलमी ؓ, मुहदीष : अलबानी, मसदर (Source) : सिलसिलतुल जईदा, सफ़हा या रकम : 4906)

હદીષ : 39

૩૯- کنت جالساً في المسجد أنا ورجلين معي ، فتذاكرنا علياً
فتناولنا منه ، فأقبل رسول الله ﷺ غضبان ، يعرف في وجهه
الغضب ، فتعوذت بالله من غضبه ، فقال ﷺ: مالكم ولي ، من
آذى علياً فقد آذاني .
راوی : سعد بن ابی وقاص - محدث : ہیثمی -
مصدر : مجمع الزوائد صفحه یا رقم : ۹ / ۱۲۹ -

“મેં દો શખ્સોં કે સાથ મસ્જિદમેં બેઠા હુઆ થા, હઝરત અલી ؓ કા તઝિકરા હુઆ, તો હમને ઉનકી શાનમેં કોઈ નામુનાસિબ બાત કહ દી, રસૂલલ્લાહ ﷺ ગુસ્સે કી હાલતમેં તશરીફ લાએ, ગુસ્સા આપકે ચેહરે પર નુમાયાં થા, મેંને કહા : “મેં રસૂલલ્લાહ ﷺ કે ગઝબસે અલ્લાહ ﷻ કી પનાહ ચાહતા હૂં” આપ ﷺ ને ફરમાયા : “તુમ્હારા મુઝસે કયા તઆલ્લુક, જિસને અલી ؓ કોઈ ઈઝા દી ઉસને મુઝે ઈઝા દી.” (રાવી : સાદ બિન અબી વક્કાસ ؓ, મુહદ્દીષ : ઈમામ હૈસમી ؓ, મસદર (Source) : મજમા ઉલ ઝવાઈદ, સફા યા રકમ : 9/129)

હદીષ : 40

૪૦- مالی ومالکم ، من آذى علياً فقد آذاني .
راوی : سعد - محدث : ابن حجر
مصدر : المطالب العالیة صفحه یا رقم : ۴۰۳۹ -

“તુમ્હારા મુઝસે કયા તઆલ્લુક, જિસને અલી ؓ કો ઈઝા દી ઉસને મુઝે ઈઝા દી.” (રાવી : સાદ બિન અબી વક્કાસ ؓ, મુહદ્દીષ : ઈબ્ને હજર ؓ, મસદર (Source) : અલ મતાલિબ ઉલ આલિયા, સફહા યા રકમ : 4039)

41 : حدیث

۴۱۔ عن عمرو بن شاس، قال: قال رسول الله ﷺ: يا عمرو! من آذى علياً فقد آذاني -

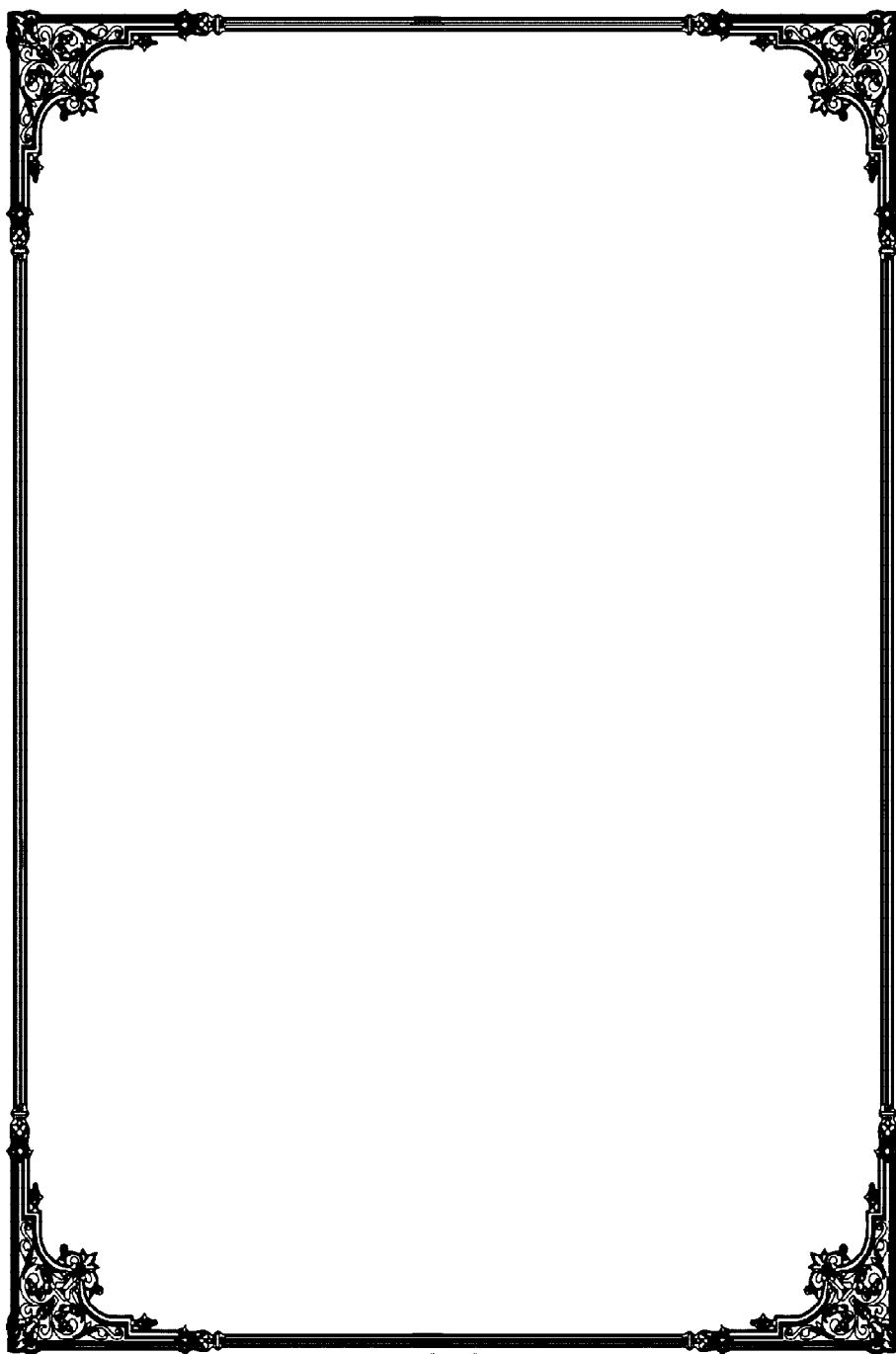
اور دوسری روایت میں ہے: كنت جالساً في المسجد أنا ورجلان معي، فنسبنا من علي، فأقبل رسول الله ﷺ غضبان، يعرف في وجهه الغضب، فتعوذت بالله من غضبه، فقال ﷺ: مالكم ولي، من آذى علياً فقد آذاني -

راوی: پہلی روایت عمرو بن شاس سے اور دوسری سعد بن ابی وقاص سے محدث: ابن کثیر مصدر: البداية والنهاية صفحہ ۳۸۲۔

“آپ ﷺ نے فرمایا: “اے عمرو! جس نے اہلی کو ہرجا دی (اس نے مجھے ہرجا دی۔” اور دوسری روایت میں ہے، میں دو شاہسوں کے ساتھ مسجد میں بیٹھا ہوا تھا، (میں نے) اہلی کی شان میں کسی نے کوئی نام نہاد بات کہی، رسول اللہ ﷺ غصے کی حالت میں تشریف لائے، غصا آپ ﷺ کے بھڑے پر نماز تھا، میں نے کہا: “میں رسول اللہ ﷺ کے گناہ سے اللہ کی پناہ مانگتا ہوں،” آپ ﷺ نے فرمایا: “تو مجھ سے کیا تامل کر، جس نے اہلی کو ہرجا دی (اس نے مجھے ہرجا دی۔” (راوی: پہلی روایت میں عمرو بن شاس رضی اللہ عنہ، اور دوسری میں سعد بن ابی وقاص رضی اللہ عنہ) (Source: اہل بیت کا بیان، صفحہ ۳۸۲ یا ۳۸۳)

સિલસિલતુલ અહાદીસ-એ-સહીહ અલ્લામા નાસિરુદ્દીન અલબાની

અમીરુલ મો'મિનીન ﷺ કો ઈઝા પહુંચાને કી હુરમત સે મુતા'લ્લિક હદીષ
કી સહી વ તખરીજ સલફી આલિમ અલ્લામા અલબાનીને અપની કિતાબ
સિલસિલતુલ અહાદીસે સહીહા મેં કી હૈ.

(2295) من آذى عليا فقد آذاني

روى عن جمع من الصحابة:

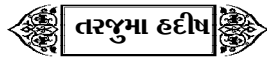
الأول: عن عمرو بن شاس. رواه البخاري في "التاريخ" (307/2/3) والفسوي في "المعرفة" (330-329/1) وأحمد (483/3) وابن حبان (2202) والحاكم (122/3) وصححه، ووافقه الذهبي! وابن عساكر (109/2/12) عن محمد بن إسحاق حدثني أبان بن صالح حدثني الفضل بن معقل عن عبد الله بن نيار الأسلمي عنه. ثم روى ابن عساكر من طريق موسى بن عمير عن عقيل بن نجدة بن هبيرة عن عمرو بن شاس به. قلت: في الطريق الأولى الفضل بن معقل -وهو ابن سنان الأشجعي- ذكره ابن أبي حاتم (87/2/3) من رواية أبان هذا فقط، ولم يذكر فيه جرحا ولا تعديلا. وفي الطريق الأخرى عقيل بن نجدة، لم أجد من ذكره. وموسى بن عمير، إن كان القرشي الأعمى فهو متروك، وإن كان التميمي العنبري فهو ثقة.

الثاني: عن سعد بن أبي وقاص رواد الهيثم بن كليب في "السند" (15/2) وأبو يعلى (رقم 770) والبخاري (2562) والقطيعي في زيادته على "فضائل الصحابة" (1078). وابن عساكر عن قنان النهمي حدثنا مصعب بن سعد عن أبيه مرفوعا به. قلت: وهذا إسناد حسن، قنان هو ابن عبد الله النهمي، وثقه ابن معين وابن حبان، وقال النسائي: ليس بالقوي.

الثالث: جابر بن عبد الله: رواه ابن عساكر، وكذا السهمي في "تاريخ جزان" (325) عن إسماعيل بن بهرام الكوفي حدثني محمد بن جعفر عن أبيه عن جده عن جابر مرفوعاً بمعناه. قلت: إسماعيل هذا صدوق، توفي سنة (241) من شيوخ ابن ماجة. لكن محمداً هذا -وهو ابن جعفر الصادق- تكلم فيه. وبالجمله، فالحديث صحيح بمجموع هذه الطرق.

(تنبيه) : لقد تكلم صاحبنا وصي الله بن محمد بن عباس في تعليقه على "الفضائل" بكلام جيد على الحديث، من الطريقين الأولين، ولكنه بعد أن ضعف الأولى، وحسن الأخرى، عاد فذهل فقال عقب الأخرى: ومضى برقم (981) بإسناد صحيح عن عمرو بن شاس نحوه: "وأما المعلق على أبي يعلى فعلق تحسين إسناده بسماع قنان من مصعب، مع أنه صرح بالتحديث في أبي يعلى وغيره!

(سلسلة الأحاديث الصحيحة للألباني، رقم الحديث: 2295)

(2295) "जिसने अली   को अजीयत पहुँचाई, उसने मुझे अजीयत पहुँचाई यह उदीष सहाबा की एक जमाअतने रिवायत की है."

(अव्वल) उमरो बिन शास   से, उनसे रिवायत बयान की है  माम  ुभारी  ने 'तारीख' (307/2/3) में, इसवीने 'अलमारफ़ा' (330-329/1) में,  माम  डमद   (483/3) ने,  ने  िबान   (2202) ने,  माम  ाकिम   (122/3),

હાકિમ રહીમ ને ઈસ હદીસ કો સહીહ કહા હૈ ઓર ઈમામ ઝહબીને ઉનકી તાઈદ કી હૈ ! ઓર ઈબ્ને અસાકિર રહીમ (109/2/12) ને મુહમ્મદ બિન ઈસહાક રહીમ સે, ઉન્હોને કહા કિ મુઝસે હદીષ બયાન કી અબાન બિન સ્વાલેહ ને, ઉન્હોને કહા કિ મુઝસે હદીષ બયાન કી ફઝલ બિન મઅફલને, વહ રિવાયત કરતે હૈ અબ્દુલ્લાહ બિન નયાર અસલમી રહીમ સે ઓર ઉન્હોને રિવાયત બયાન કી ઉમરો બિન શાસ રહીમ સે.

ઉસકે બાદ ઈસી હદીષ કો ઈબ્ને અસાકિર રહીમ ને મૂસા બિન ઉમૈર કી સનદ સે રિવાયત કિયા હૈ, વો રિવાયત કરતે હૈ અફીલ બિન નજદા બિન હુબૈરા સે ઓર વોહ રિવાયત કરતે હૈ ઉમરો બિન શાસ રહીમ સે.

મૈં (અલ્લામા અલબાની) કહતા હૂં : હદીષ કી પહલી સનદમેં ફઝલ બિન મઅફલ હૈ જો ઈબ્ને સનાન અશજઈ કહલાતા હૈ. ઈબ્ને અબી હાતિમ રહીમ (87/2/3) ને સિફ અબાન કી ઈસી રિવાયતમેં ઈસકા ઝિક કિયા હૈ ઓર ઈસકે બારેમેં કોઈ જિરહ ઓર તઅદીલ બયાન નહિ કી, હદીષ કી દૂસરી સનદમેં અફીલ બિન નજદા હૈ, મુઝે કોઈ એસા નહિ મિલા જિસને ઈસ રાવીકા ઝિક કિયા હો. ઈસી સનદમેં દૂસરા રાવી મૂસા બિન ઉમૈર હૈ, ઈસસે અગર કુર્શી અઅમી મુરાદ હૈ તો વહ મતરૂક હૈ ઓર અગર તમીમી અમ્બરી મુરાદ હૈ તો વહ સિક્કા (Trustworthy) હૈ.

(દુવમ) સાદ બિન વક્કાસ રહીમ સે. ઉનસે યહ હદીષ રિવાયત કી હૈ હૈસમ બન કલીબ ને ‘મસનદ’ (15/2) મેં, અબૂ યઅલા રહીમ (રકમ 770) ને, બાઝાર રહીમ (2562) ને, કતીઈને ‘ફઝાઈલુલ સહાબા’ (1078) કે અપને ઈઝાફેમેં ઓર ઈબ્ને અસાકિર રહીમ ને કુનાન નહમી સે, વહ કહતે હૈં કિ હમસે મરફૂઅન હદીષ બયાન કી મુસઅબ બિન સાદ રહીમ ને અપને વાલિદ સે.

મૈં (અલ્લામા અલબાની) કહતા હૂં : યહ સનદ હસન હૈ. કુનાન સે મુરાદ ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ ફહમી હૈ, જિસે ઈબ્ને મોઈન ઓર ઈબ્ને હિબ્બાન રહીમ ને સિક્કા (Trustworthy) કહા હૈ, જબકિ ઈમામ નિસાઈ રહીમ ફરમાતે હૈ કિ વહ ફવી (Strong) નહિ હૈ.

(સોમ) જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રહીમ સે, ઉનસે યહ હદીષ રિવાયત કી હૈ ઈબ્ને અસાકિર રહીમ ને, ઈસી તરહ ‘તારીખ જરજાન’ (325) મેં સહમી ને ઈસ્માઈલ બિન બહરામ ફૂફી સે, વહ કહતે હૈ કિ મુઝસે હદીસ બયાન કી મુહમ્મદ બિન જા’ફર ને

અપને વાલિદ સે, અપને દાદા કે વાસ્તેસે, વહ ઈસી મફહૂમ કી મરફૂઅ રિવાયત બયાન કરતે હૈ જાબિર رضي الله عنه સે.

મૈં (અલ્લામા અલબાની) કહતા હૂં : સનદમેં રાવી ઈસ્માઈલ સદૂક હૈ. ઉસકી વફાત સન (241 હિજરી)મેં હુઈ હૈ, વહ ઈબ્ન-એ-માજા رحمته الله કે શૂયૂખ મેં સે હૈ લેકિન સનદ મેં મુહમ્મદ સે મુરાદ ઈબ્ને જા'ફર સાદીક હૈ, જિન પર કલામ ક્રિયા ગયા હૈ, ફિલ જુમલા ઉન તમામ સનદોં કે મજમૂએ સે યહ હદીષ સહીહ હૈ.

યાદ રખને કી ખાસ બાત :-

હમારે સાથી ઔર દોસ્ત વસીઉલ્લાહ બિન મુહમ્મદ અબ્બાસને ‘અલફઝાઈલ’ પર અપની તઅલીફમેં ઝેરે બહસ હદીષ કી પહલી દોનો સનદો પર અચ્છી ગુફતગૂ કી હૈ. લેકિન પહલી સનદ કો ઝઈફ ઔર દૂસરી સનદ કો હસન ફરાર દેને કે બાદ જબ દોબારા લૌટે તો ભૂલ ગએ ઔર દૂસરી સનદ કે બાદ યહ લિખ દિયા કિ ઈસી તરહ કી હદીષ રકમ (981) કે તહત ઉમરો બિન શાસ رضي الله عنه સે સહીહ સનદ કે સાથ ગુઝર ચૂકી હૈ. “મુસ્નદ અબી યઅલી” કે મુહકિફકૂ ને મસઅબ સે કનાન કે સમાઅ કી વજહસે ઈસ હદીષ કી સનદ કો હસન કહા હૈ જબકિ ‘મુહમ્મદ અબી યઅલી’ વગૈરહ મેં ઉન્હોને અપને સમાઅ કી સરાહત કી હૈ. (સિલસિલતુલ અહાદીષ અલ સહીહા લિલઅલબાની, રકમુલ હદીષ, 2295)

સિલસિલા

અલઅહાદીસુસ્સહીહા

વશી મિન ફિફહિહા વ ફવાઈદિહીહા

મુહમ્મદ નાસિરુદ્દીન અલબાની

અલ મુજિલદલ ખામસ

મકતબા ઉલઆરિફ લિલનશરા વલતૂરીઅ
લિસાજહા સાદ બિન અબ્દુર્રહમાન અર્રાશિદ અર્રિયાદ

رواه الطبراني في الكبير، بإسناد حسن.

طريق ثالث عن زكريا بن حكيم الحبطي : حدثنا عطاء بن السائب عن أبي الطفيل عن أبي ذر مرفوعاً.

أخرجه أبو نعيم في أخبار أصبهان، (٢ / ١٢٩)، وابن عدي (١٤٨ / ١)، وقال :
« لا أعلم يرويه بهذا الإسناد غير زكريا، وهو في جملة الذين يُجمع حديثهم ».
قلت : وبالجملة : فالحديث بهذا الشاهد لا ينزل عن مرتبة الحسن . والله أعلم .

٢٢٩٥ - (مَنْ آذَى عَلِيًّا فَقَدْ آذَانِي).

روى عن جمع من الصحابة :

الأول : عن عمرو بن شاس . رواه البحاري في التاريخ، (٣ / ٢ / ٣٠٧)،
والنسوي في المعرفة، (١ / ٣٢٩ - ٣٣٠)، وأحمد (٣ / ٤٨٣)، وابن حبان (٢٢٠٢)،
والحاكم (٣ / ١٢٢)، وصححه، ووافقه الذهبي (!)، وابن عساكر (١٢ / ١٠٩ / ٢)
عن محمد بن إسحاق : حدثني أبان بن صالح : حدثني الفضل بن معقل عن عبد الله بن
نيار الأسلمي عنه .

ثم روى ابن عساكر من طريق موسى بن عمير عن عقيل بن نجدة بن هبيرة عن
عمرو بن شاس به .

قلت : في الطريق الأولى الفضل بن معقل - وهو ابن سنان الأشجعي - ذكره ابن
أبي حاتم (٣ / ٢ / ٦٧) من رواية أبان هذا فقط، ولم يذكر فيه جرحاً ولا تعديلاً .
وفي الطريق الأخرى عقيل بن نجدة، لم أجد من ذكره . وموسى بن عمير، إن كان
القرشي الأعمى فهو مشرّوك، وإن كان النخعي العنبري فهو ثقة .

الثاني : عن سعد بن أبي وقاص، رواه الهيثم بن كليب في المسند، (١٥ / ٢)،
وأبو يعلى (رقم ٧٧٠)، والبيزار (٢٥٦٢)، والقطيعي في زيادته على فضائل الصحابة،

IMAM JAFAR SADIQ FOUNDATION
(Ahl-e-Sunnah)

Founder & Chairman :

Dr. Shahezadhusain Yasinmiya Kazi

Muglwada, Kasba, Modasa, Arvalli-383315 (Gujarat)

Mo. 85110 21786